

A C T I T U D E S

AYERE, UEY

POR ANCHEL CONTE

*Nieva... Ye l' hora calma
dimpuestas de chantare.
M'asomo per a ventana
y veigo cayer a niéu, tan mansa,
que me da un "que mis'ó" de paz...
No bi-n'ha de chen n'as carreras
y tó esdeviene blanco.
Dan ganas
de chita-se n'ixe lienzuelo
—¡de güen implaz o farí!—
qu'amolla y sotova la tierra
y allarga
o día...
o fa tornare atro.
Yo estoi aquí, calién, pensando
qu'a vida sigue
y que cuasi n'he perdiu
o camín d'era.
Cal que corra si quiero
enanta-la atra vegada...
Pero ya me vagará.*

Agora veigo y me siento
 renaxer,
 com'ixa tierra qu'apara
 ia niéu sin tremolare
 porque sabe qu'a fecunda...
 En fan de bien ixa paz y ixe silencio,
 luen de tóz...
 A ormino, o chelo ye menos frío
 qu'o silencio d'a chen
 que redola...
 Pero agora nieva n'ixa hora calma
 dimpuesas de chantare
 y ye fácil senti-se renaxer.

Agora puedo sentir a plevida
 que cay tovamién contra
 o telláu
 y ruxa os cristals.
 A veigo contra o farol
 d'a esquina...
 Ye manso ixe momento.
 Ye manso porque deixo
 de pensare que dellá d'ixa ventana
 ye atro mundo.
 Puedo sentir,
 chunto con l'augua,
 l'amargor d'una soledá nunca emplida.
 Pero ixo poco me se da agora,
 cuan o mundo me se fa chicorrón.
 No ye a paz,
 no ye l'equilibrio buscáu...
 Ye un bueito total
 acompasáu por una música repetida...
 Y luen, luen d'ista plevida,
 atras tierras y atras chens
 que piensan en yo...

*Pero me fa mal o suyo ricuerdo
y lo me secuto ta no sentir atra cosa
qu'os trucazos d'o mio corazón
à o mesmo compás
que l'augua que salpica o telláu.*

*Í-se-ne, í-se-ne astí an o mundo
no tienga lindes
y tó s'esbafé entre cosas sin chens.
Puyare à un abre y vier
qu'a vida muere'n cada paso.
Esbrizna-se'n boiras
que no valen ni ta plever.
Reveni-se n'a escureldá
y fer d'o día la nuey.
No saber an ye a verdá
y an a mentira...
y estar feliz con ixa incerteza,
u no estar feliz, pero deixare de sufrir...
Í-se-ne ta no i-tornare más
astí an o presén seiga una presencia...
Amare ende luen,
como cualquier cosa que s'esborra
y fa allargare as mans
sin alcontrare cosa.
I-se-ne: morir sabendo que tó,
as chens y as cosas, son una taca... aceta,
pero sólo qu'una taca.
Í-se-ne libre ta siempre.
Í-se-ne crebando l'aire.
I-se-ne y deixare tó de zaga.*

*Tóz l'hez sentiu vella vegada
igual como yo agora,
igual como yo
ende que tenebe l'esmo
d'o zagal que crexe con a piel crebazada
y as mans prestas ta tastare o mundo...
Tóz hez sabíu o que ye ixe miedo.
Ixe miedo à que vel día,
sin parare cuenta,
a cleta que redola la libertá s'escache
y deixe paso libre...
Ixe miedo à qu'a tuya vida,
vida qu'has feita y has defendida,
seiga herencio sin esdevenidero...
Asina soi agora:
tremolando de vie-me espulláu.
Y tos o digo, sabéz, con ixe miedo
que te ixuga o cuerpo,
que te deixa la pelleta reseca,
porque a sudor denuncia...
que te ixuga os güellos,
porque as lágrimas son peligrosas...
que te deixa la boca enxuta,
porque as parabras son tamién peligrosas.
Pero anque yo agora sólo seiga qu'un cuerpo,
puedo icir, cuasi con orgullo,
que vivo y tiengo miedo.*

*Cuan tóz seigáz salius à o mio paso con o puño entalto
y o riso mego n'a boca...*

*Cuan haigáz crebáu ta siempre o mio mundo chicorrón
qu'hebe feito sin asperanzas d'escachar fronteras...*

*Cuan tóz seigáz cara ta yo
con a certeza de conexe-me...*

*Cuan o miedo no esista
y yo haiga trafegáu a seguridá qu'enantis m'hébaz dada,*

rancaré a fuella

zaguera

y m'en iré

à chitare

as simiéns

astí

an naide

m'aguarde.